

Vergelijkende religiestudies (A005548)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)	Nederlands	Gent	zelfstandig werk hoorcollege
B (semester 1)	Engels	Gent	hoorcollege zelfstandig werk

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

De Roover, Jakob LW07 Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Arabistiek en islamkunde)	5	A, B
Bachelor of Science in de sociologie	5	A
Uitwisselingsprogramma cultuur en taal in context	5	B
Uitwisselingsprogramma geschiedenis	5	A, B
Uitwisselingsprogramma kritische perspectieven op cultuur	5	B
Uitwisselingsprogramma Oosterse talen en culturen	5	A, B
Schakelprogramma tot Master of Arts in gender en diversiteit	5	A, B
Keuzepakket Critical Perspectives on Culture	5	B
Keuzepakket Religiestudies	5	A, B

Onderwijstalen

Engels, Nederlands

Trefwoorden

Vergelijkende studie van religie, het concept religie, oriëntalisme, christendom, Westerse cultuur, Aziatische tradities

Situering

Deze cursus leidt de student in tot een reeks fundamentele problematieken in de vergelijkende studie van religie en culturen en reikt de student de concepten en vaardigheden aan om te leren redeneren over deze problematieken.

Inhoud

De cursus laat de student kennismaken met een reeks actuele problematieken in de vergelijkende studie van religie. De doelstelling is *niet* om een reeks feiten over de verschillende 'religies' van de mensheid aan te leren en te memoriseren of om religie X met religie Y en Z te vergelijken. De doelstelling is om te leren redeneren over centrale problemen en vragen in de studie van culturen, religies en tradities. Een aantal problematieken die in het vak worden behandeld:

- De inconsistente in het gebruik van de term 'religie': in de studie van religie bestaat fundamentele verwarring rond het gebruik van de term 'religie'. Hoe herkent men een fenomeen als een religie? Welke contradictie komt tot stand in discussies over religie en hoe kan dat probleem opgelost worden?
- De culturele universaliteit van religie: een van de basisintuïties in de vergelijkende studie van religies (en in de Westerse cultuur in het algemeen) is dat alle culturen een of andere vorm van religie hebben. Om een cultuur te begrijpen moeten we haar religie bestuderen. Om een volk te leren kennen, dienen we de

religieuze overtuigingen gedeeld door dat volk te achterhalen. Maar hoe weten we dat dit het geval is? Waarop is deze idee gefundeerd: is er ooit bewijs gegeven voor het feit dat alle volkeren religie hebben?

(c) De Westerse creatie van religies in India (en Azië meer algemeen): India wordt gezien als een land van vele religies zoals het hindoeïsme, boeddhisme, jainisme, sikhisme, etc. Vandaag stelt een stroming in de studie van religie dat die zogenaamde religies eigenlijk creaties, constructies of uitvindingen van het Westen zijn. Wat wordt hiermee bedoeld? Is een dergelijke hypothese zinvol?

(d) Theologische wortels en denkkader van de religiestudies: hoewel de vergelijkende studie van religie en cultuur vandaag seculier en wetenschappelijk beweert te zijn, is haar begrippenkader doordrongen van concepten zoals 'religie', 'aanbidding', 'god', 'verlossing', 'liturgie', etc. Al deze concepten hebben hun oorsprong in een christelijk-theologisch kader. Is de studie van religie inderdaad losgekomen van de christelijke theologie?

(e) Om welke soort vragen zijn de tradities van India, en Azië meer algemeen, bekommerd geweest? De menselijke zoektocht naar geluk of 'verlichting' staat centraal in veel van deze tradities. Maar wat wil dat zeggen en hoe relevant zijn deze tradities vandaag voor mensen uit andere culturen?

Over elk van deze problemen zullen de studenten teksten lezen. Na een algemene inleiding tot het probleem en de vragen in de vorm van hoorcolleges and online videos, krijgen de studenten de mogelijkheid om de teksten, problemen en vragen te bespreken met de lesgever in werkcolleges/online discussiegroepen.

Begincompetenties

Er zijn geen specifieke begincompetenties vereist behalve de common-sense opvattingen over religie die vandaag heersen in de Westerse wereld en een goede beheersing van het Engels (vereist voor het lezen van de teksten die in de cursus worden besproken).

Eindcompetenties

- 1 Inzicht verworven hebben in centrale problematieken in het domein van de vergelijkende religiestudies.
- 2 Wetenschappelijke teksten in de studie van religie zelfstandig en kritisch lezen en analyseren.
- 3 Een systematisch beargumenteerd standpunt m.b.t. tot belangrijke problemen in de studie van religie en cultuur naar voor brengen.
- 4 In staat zijn om te reflecteren over de eigen ervaring en common-sense opvattingen in verband met de Westerse cultuur en niet-Westerse culturen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- De centrale thema's en problematieken worden ingeleid en besproken in hoorcolleges en online videos.
- De begeleide zelfstudie (lectuur van teksten en online videos) doet dienst als voorbereiding op de hoorcolleges.

Studiemateriaal

Type: Reader

Naam: Vergelijkende religiestudies: Engelstalige en Nederlandstalige teksten zullen beschikbaar zijn op Ufora

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Balangadhara, S.N. 2005. *"The Heathen in His Blindness...": Asia, the West and the Dynamic of Religion*. Second revised edition. New Delhi: Manohar (beschikbaar op de Ufora pagina van het vak). Andere teksten (zowel primaire als secundaire

bronnen) en bijkomende achtergrondlectuur worden op Ufora beschikbaar gemaakt.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Mogelijkheid om vragen te stellen aan de lesgever tijdens de hoorcolleges en online werkcolleges of tijdens het spreekuur.
- Feedbackmogelijkheid bij het werken aan de examenpaper.
- Feedbackmogelijkheid na examens.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Participatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Participatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De evaluatie gebeurt op basis van (a) een werkstuk (examenpaper), (b) participatie in de lessen en feedback-sessies en (c) een mondeling examen waar de examenpaper wordt besproken. De examenpaper behandelt een vraagstelling of opdracht gekozen uit een lijst die de studenten aan het begin van het semester krijgen. De studenten kunnen tijdens het semester feedback krijgen op een versie van hun examenpaper.

Eindscoreberekening

60% examenpaper; 10% participatie in de lessen en feedback-sessies; 30% mondeling examen.

Faciliteiten voor werkstudenten

Het lesmateriaal zal maximaal op Ufora beschikbaar zijn, inclusief online video's met relevant materiaal. Er zal de mogelijkheid zijn tot deelname aan online feedback-sessies waarin de studenten de teksten en vragen en versies van hun examenpaper kunnen bespreken met de lesgever.